ακόμα ένας ελληνοκύπριος σοσιαλπατριώτης - μερικές παρατηρήσεις με ευκαιρία το άρθρο του Χ. Ηλιάδη (διάλογος)

Το άρθρο του Χ. Ηλιάδη στο τεύχος του Μάρτη του Εντός των Τειχών για το Κυπριακό εμφανίζεται να κάνει μια αριστερή ριζοσπαστική κριτική σε απόψεις που εμφανιστήκαν σε προηγούμενα τεύχη. Ακόμα παραπάνω, φιλοδοξεί να κάνει και μια συνολικότερη κριτική στις θέσεις άλλων αριστερών.

Οι βασικές του θέσεις ωστόσο δεν διαφέρουν από τις θέσεις των υπολοίπων παρά μόνο σε λίγα σημεία. Συμφωνεί με όλους τους άλλους ότι το Κυπριακό είναι εθνικοαπελευθερωτικό και αντικατοχικό ζήτημα, ότι είναι δημιούργημα κύρια του ιμπεριαλισμού, και φυσικά δεν παραλείπει να χρησιμοποιήσει και αυτός τους Παλαιστίνιους και τους καθολικούς της Β. Ιρλανδίας σαν τα ηρωικά παραδείγματα που πρέπει να μιμηθούν οι ελληνοκύπριοι. Μια παρομοίωση που “ξεχνά” την τεράστια κοινωνική και οικονομική απόσταση που χωρίζει ακόμα και τώρα τους τουρκοκύπριους από τους ελληνοκύπριους. Ούτε καν περνάει από το μυαλό του Χ. Ηλιάδη ή των υπολοίπων, να αναρωτηθούν μήπως υπάρχει κάποια αντίφαση ανάμεσα στην παρομοίωση των ελληνοκυπρίων που ήταν η προνομιούχα και κυρίαρχη εθνότητα με τους εξαθλιωμένους Παλαιστίνιους και τους καταπιεσμένους καθολικούς της Βόρειας Ιρλανδίας. Αν υπάρχουν κάποιοι που έχουν πολύ περισσότερα κοινά με αυτούς, αυτοί είναι οι τουρκοκύπριοι.

Οι διαφωνίες του (προφανώς με το ΑΚΕΛ, το οποίο εκφράζει την κυρίαρχη αριστερή πολιτική) εκτός από την «αδιάλλακτη απορριπτική» στάση του απέναντι στην λύση της Ομοσπονδίας, αφορούν βασικά το ποιός μπορούσε και μπορεί να κάνει αυτόν τον «εθνικο-απελευθερωτικό αγώνα» για την, όπως γράφει, «αυτοδιάθεση ολόκληρου (και όχι τεμαχισμένου) του κυπριακού λαού», γράφει:

«Το ιστορικό δυστύχημα του Κυπριακού λαού ξεκινά από το γεγονός ότι η κοινωνική εκείνη τάξη που κυριολεκτικά αφέθηκε να μονοπωλήσει την ηγεσία του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα για εφαρμογή της αρχής της αυτοδιάθεσης ήταν και είναι ιστορικά ανίκανη πλέον να ολοκληρώσει τον στόχο αυτό».

Με αυτή την θέση είναι που διεκδικεί μια “πιο αριστερή” τοποθέτηση από το ΑΚΕΛ.

Βέβαια ούτε αυτό δεν είναι πρωτότυπο. Η "Αριστερή Πτέρυγα της ΕΔΕΚ" και διάφοροι άλλοι την βρίσκουν εδώ και καιρό καταγγέλλοντας όλους τους ελληνοκύπριους κεφαλαιοκράτες σαν “πιόνια”, “ανίκανους”, “αδύναμους”, και άλλα παρόμοια κοσμητικά επίθετα, που δυστηχώς δεν τους αξίζουν καθόλου. Και αυτοί επίσης υποστηρίζουν, όπως και ο Χ. Ηλιάδης, ότι μόνο η εργατική τάξη (υποθέτουμε ότι αυτήν εννοεί και ο Χ. Ηλιάδης με το χαριτωμένο και ποιητικό χαρακτηρισμό οι “δημιουργικές δυνάμεις“) μπορεί να ολοκληρώσει αυτόν τον απελευθερωτικό αγώνα, με τον σοσιαλισμό (αυτό που υποθέτουμε πάλι ότι εννοεί ο Χ. Ηλιάδης με την φράση “νέα κοινωνική προοπτική”. Γιατί τόσο τακτ άραγε;).

Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας”, η προσπάθεια για να “ξαναενωθεί η Κύπρος”, το ρίξιμο των ευθυνών στους μεγάλους και ξένους ιμπεριαλιστές, είναι κοινά χαρακτηριστικά όλων. Οι διαφορές τους βρίσκονται στο ποιος και πως μπορεί να κάνει με επιτυχία αυτόν τον “εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα”. Για την κυρίαρχη αριστερή πολιτική χρειάζεται η συμμαχία με το πατριωτικό κομμάτι της αστικής τάξης, για τους επικριτές της από τα “αριστερά”... “μόνο η εργατική τάξη” μπορεί να το πετύχει “παλεύοντας για τον σοσιαλισμό”.

Στην πραγματικότητα, παρόλα όσα μοιάζουν να χωρίζουν όλους αυτούς, το κύριο χαρακτηριστικό

τους είναι ο σοσιαλπατριωτισμός, για να χρησιμοποιήσουμε τον τόσο πετυχημένο χαρακτηρισμό που καθιέρωσε το διεθνιστικά εργατικό κίνημα των αρχών του αιώνα μας (Λένιν, Ρόζα Λούξεμπουργκ, Κάρλ Λήμπνεχτ και γενικά τα διεθνιστικά εργατικά κόμματα που μετά ίδρυσαν την Κομμουνιστική Διεθνή), για τους όμοιους τους που συνδιάζαν την σοσιαλιστική αριστερή, ακόμα και διεθνιστική φρασεολογία με την υπεράσπιση στην πράξη των συμφερόντων του δικού τους έθνους, δηλαδή με μια πατριωτική πολιτική.

Μια κριτική αυτής της πολιτικής μαζί με μια γενικότερη ανάλυση του Κυπριακού, έχουμε κάνει στο βιβλίο μας "ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ και τα Διεθνιστικά Καθήκοντα των Ελληνοκυπρίων Επαναστατών".

Εδώ, στον μικρό αναπόφευκτα χώρο ενός άρθρου σε ένα περιοδικό, το περισσότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να χρησιμοποιήσουμε το άρθρο του Χ. Ηλιάδη σαν μια ευκαιρία για να δείξουμε μερικές από τις αντιφάσεις του σοσιαλπατριωτισμού δεξιού και “αριστερού”.

Ο τουρκοφάγος Σαμψών με την τούρκικη σημαία, λάφυρο από κάποια μάχη του «εθνικοαπελευθερωτικού» αγώνα που έκαμνε εναντίον των τουρκοκύπριων το 1964-64

Και πρώτα το περίφημο αυτό «κυρίαρχο και ανφαίρετο δικαίωμα αυτδιάθεσης».

Ο Χ. Ηλιάδης δεν εννοεί βέβαια το «δικαίωμα της αυτοδιάθεσης» όπως το εννοεί ο ΟΗΕ, τον οποίο ειρωνεύεται αρκετά (καμιά αντίρρηση σε αυτό). Προφανώς θέλει να το εννοεί όπως καθιερώθηκε από την παράδοση του επαναστατικού εργατικού κινήματος, ιδιαίτερα από τον Λένιν, που όλοι

χρησιμοποιούν σαν αυθεντία σε αυτό το ζήτημα. Μόνο που ο Λένιν το εννοούσε «λίγο» διαφορετικά:

«Ο Γκόρτερ τάσσεται ενάντια στην αυτοδιάθεση της χώρας του, αλλά υποστηρίζει την αυτοδιάθεση των Ολλανδιών Δυτικών Ινδιών, που καταπιέζονται από το 'δικό του' έθνος. Είναι μήπως εκπληκτικό το ότι βλέπουμε σ'αυτόν έναν ειλικρινή διεθνιστή και συνάδελφο στις αναλήψεις... Οι γενικές και βασικές αρχές του Μαρξισμού θέτουν αναμφίβολα το καθήκον να αγωνιζόμαστε για ελευθερία αποχωρισμού των εθνών που καταπιέζονται από το 'δικό σου' έθνος, όμως δεν απαιτούν βεβαίως η ανεξαρτησία ειδικά της Ολλανδίας να μετατραπεί σε ζήτημα μεγάλης σημασίας - η Ολλανδία, που υποφέρει πάρα πολύ από την στενή, σκληρή, εγωιστική και γελοία απομόνωση: ας καεί ολόκληρος ο κόσμος, εμείς δεν ανακατευόμαστε σ'αυτό...» (1)

Ο Λένιν δεν ήταν με κανένα τρόπο ο μανιακός υποστηρικτής της πάλης για την αυτοδιάθεση του έθνους "μας", όπως θα τον ήθελαν οι σημερινοί σοσιαλπατριώτες. Αντίθετα, για αυτόν η υποστήριξη του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης ήταν καθήκον ειδικά των σοσιαλιστών του έθνους που καταπίεζε, του έθνους που είχε να χάσει από την εφαρμογή του δικαιώματος για αυτοδιάθεση μέχρι του αποχωρισμού, και όχι των σοσιαλιστών του καταπιεσμένου έθνους, εκείνου που ζητούσε τον αποχωρισμό ή την εθνική ανεξαρτησία κλπ.

Όσο για την τόσο "μαχητική" επιμονή στην εφαρμογή του δικαιώματος για αυτοδιάθεση "ολοκλήρου (και όχι τεμαχισμένου) του Κυπριακού λαού", είχε και για αυτό κάτι να πει ο Λένιν:

«Το δικαίωμα του αποχωρισμού προϋποθέτει την διευθέτηση του προβλήματος από το κοινοβούλιο (βουλή, δημοψήφισμα, κλπ) της αποσχιζομένης περιοχής όχι από ένα κεντρικό κοινοβούλιο»(2)

Μια τέτοια θέση για «αυτοδιάθεση του λαού σαν σύνολο» εκτός από τους Κυπριανού, Βασιλείου, Λυσσαρίδη και τους υπόλοιπους, βολεύει μια χαρά και την Θάτσερ στην Ιρλανδία, και τους Ισπανούς αστούς σε σχέση με τους Βάσκους, και τους Τούρκους σε σχέση με τους Κούρδους, και... και., και χωρίς τέλος.

Και είναι αυτή η πολιτική από την οποία παρασύρεται ο Χ. Ηλιάδης για να γράψει ίσως το πιο αφελές (λέμε αφελές, για να μη πούμε τίποτα χειρότερο) από όλα όσα γράφει: *«είναι πιο ανώδυνο να υποστηρίζεις τα αναφαίρετα δικαιώματα των Παλαιστινίων απ' εκείνα των Κυπρίων προσφύγων»*

Φυσικά εννοεί τους ελληνοκυπρίους πρόσφυγες, γιατί κανείς δεν κατηγορεί την ελληνοκυπριακή κυβέρνηση ότι δεν επιτρέπει στους τουρκοκυπρίους πρόσφυγες να γυρίσουν. Έτσι και αλλιώς όμως όλοι ξεσχίζονται για τα δικαιώματα των ελληνοκυπρίων προσφύγων. Πόσο 'επώδυνο' είναι άραγε να υποστηρίζεις μαζί τον Χρυσόστομο, τον Κυπριανού, τον Βασιλείου, τον Παπαιωάνου και βάλε, το «δικαίωμα επιστροφής όλων των προσφύγων»; Ποιος θα σε καταδιώξει για αυτό στην νότια Κύπρο; Ο μόνος από τον οποίο κινδυνεύεις ίσως να "ενοχληθείς" είναι το ΡΙΚ, που θα σε κυνηγάει να κινηματογραφήσει όπως έκανε και με τις «Γυναίκες που Επιστρέφουν».

Και ποιος από την «ανίκανη άρχουσα τάξη» μας θα σε θυματοποιήσει όταν κατηγορείς τον Οζγκιούρ όπως κάνει ο Χ. Ηλιάδης ότι:

«Η παραδοχή από μέρους του Οζγκιούρ (παρά την αντίθεση του) ότι οι έποικοι αποτελούν σήμερα μια ιστορικά ανεπίστρεπτη πραγματικότητα, ότι η (μελλοντική) ομοσπονδία θα εδράζεται στον εθνικά αμιγή χαρακτήρα των δύο γεωγραφικών περιοχών (άρα πρόσφυγες ξεχάστε τα σπίτια σας), συνηγορεί για τη διατήρηση και όχι για την ανατροπή της βαρβαρότητας... Ποτέ όμως μια βαρβαρότητα δεν αναίρεσε ή ανέτρεψε μια άλλη προηγούμενη βαρβαρότητα (αν παραδεχτούμε σαν 'βαρβαρότητα' την κατάσταση στην οποία ζούσαν οι Τ/Κ το 63-74»

«Να φύγει και ο τελευταίος έποικος» Να η γνήσια και απεγνωσμένη κραυγή των ελληνοκυπρίων αστών. Και η αριστερή χορωδία από δίπλα, είτε είναι μεγάλο κόμμα σαν το ΑΚΕΛ είτε ένας μοναχικός σοσιαλπατριώτης σαν τον Χ. Ηλιάδη, κρατά το ίσο.

Οι ομάδες λαϊκής πολιτοφυλακής το 1964 υπό το Βάσο Λυσσαρίδη απελευθερώνουν τον τότε σκλαθωμένο Πενταδάκτυλο.

Αλλοι προσπαθούν να «ξεχαστεί» το 1963-64 και άλλοι συνεχίζουν να καμαρώνουν για εκείνα τους τα κατορθώματα... από προεκλογικό φυλλάδιο του Λυσσαριδη για τις προεδρικές του '88.

Κανείς όμως από όσο ξέρουμε δεν έκανε και την γκάφα να συνδέσει αυτή την απαίτηση με το επιχείρημα «Ποτέ όμως μια βαρβαρότητα δεν αναίρεσε ή ανέτρεψε μια άλλη προηγούμενη βαρβαρότητα». Τελικά κάπου πρωτοτύπησε ο Ηλιάδης.

Αν το διώξιμο από την βόρεια Κύπρο των πάνω από 60,000 πάμφτωχων εποίκων από την Ανατολία δεν θάναι και αυτό “βαρβαρότητα”, τότε αναρωτιόμαστε τι θάναι άραγε; Θρίαμβος του πολιτισμού; Πιστεύει κανείς ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει χωρίς την πιο βάρβαρη βία, είτε των ελληνικών και ελληνοκυπριακών όπλων, είτε ακόμα και των τουρκικών, αν οι δύο αστικές τάξεις για οποιοδήποτε λόγο έρθουν σε κάποια συμφωνία;

Η αντίφαση της υποστήριξης τέτοιων θέσεων από αριστερούς είναι τόσο μεγάλη ώστε να επιτρέπει ακόμα και στον δεξιό ΔΗΣΥ, που στεγάζει πολλούς από τους τουρκοφάγους της περιόδου '63 - 74, να δίνει μαθήματα στοιχειώδους ανθρωπισμού στο ΑΚΕΛ και να βγαίνει σε όλους αυτούς από τα αριστερά:

«Θα σταθούμε για λίγο στην πομπώδη διακήρυξη Παπαϊωάννου - μέσω Χαραυγής - ότι 'το ΑΚΕΛ ουδέποτε δέχθηκε ή θα δεχθεί λύση του Κυπριακού που να μην διαλαμβάνει την απομάκρυνση και του τελευταίου στρατιώτη **όπως και του τελευταίου έποικου από την Κύπρο.**

Επαναλαμβάνουμε ότι **για λόγους αρχής θεωρούμε σωστή την πιο πάνω τοποθέτηση** <ε, μα

φυσικά....> Όμως, αν και όταν έλθει η ώρα να ζητήσουμε την εφαρμογή της, θα συναντήσουμε δύσκολα προβλήματα ακόμα και στο θέμα της αποχώρησης και του τελευταίου εποίκου...

Σχετικά με το θέμα τούτο ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης, μιλώντας στην βουλή για τους προϋπολογισμούς τον Φεβρουάριο του '82 είπε και τα εξής:

«Ο αριθμός των εποίκων από 35,000 που ήταν φτάνει σήμερα τις 62,000. Δηλαδή ξεπέρασε το ήμισυ του Τουρκοκυπριακού πληθυσμού ο οποίος πριν από την εισβολή ήταν 110,000. Και αν συνεχίσει αυτός ο ρυθμός εποικισμού (δεδομένου μάλιστα ότι πολλοί έποικοι νυμφεύονται τουρκοκύπριες και τεκνοποιούν στην Κύπρο) πως θα διαχωριστούν οι οικογένειες σε μια πιθανή λύση του Κυπριακού προβλήματος; Τι θα κάνει ο κ. Παπαϊωάνου; θα ζητήσει να σταλούν οι έποικοι στην Τουρκία και να μείνουν εδώ οι γυναίκες τους;...» (3)

Όσο για την 'ανίκανη - ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη, δεν υπάρχει ούτε μια αναφορά στο άρθρο του Χ. Ηλιάδη για την ταχύτητα με την οποία αυξάνει, μαζί με την Ελληνική, την στρατιωτική της δύναμη. Περίεργο που δεν μας πρότεινε και αυτός μια “Λαϊκή Πολιτοφυλακή” για να ξεπεράσουμε την “ανικανότητα” της να διεξάγει τον “εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα”.

Αν γίνει τελικά ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος, και τον κερδίσει η Ελλάδα (αποκλείεται δηλαδή; γιατί να είναι μόνο η ελληνοκυπριακή και ελληνική αστική τάξη “ανίκανες”) και έτσι “επιβάλει την διάλυση ενός κατοχικού καθεστώτος-μαριονέττα”, όπως επιθυμεί ο Χ. Ηλιάδης, αναρωτιόμαστε τι θα λέει τότε και αυτός και οι υπόλοιποι “αριστερότεροι του ΑΚΕΛ” σοσιαλπατριώτες για την “ανίκανη” αστική “μας” τάξη, και για τον ρόλο που έπαιζαν οι ίδιοι τον καιρό που θάπρεπε σαν αριστεροί να αντιστέκονται στα επιθετικά της σχέδια.

Εκδοτική Ομάδα "Εργατική Δημοκρατία"

1. Λένιν “Ζητήματα Εθνικής Πολιτικής και Προλεταριακός Διεθνισμός” σελ. 159

2. Λένιν “Κριτικά Σημειώματα για το Εθνικό ζήτημα” Αγγλική Έκδοση σελ. 93

3. “ΑΛΗΘΕΙΑ” 18/4/87, “ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΣΥ Ε' μέρος”

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Εντός των Τειχών (Τεύχος 31), Εργατική Δημοκρατία (Ομάδα), Δεκαετία 1980-1989, 1988, Λευκωσία, Λευκωσία (νότια), Κυπριακό Πρόβλημα

From:
https://movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_31:sosiolpatriotis

Last update: **2020/07/14 17:05**